

Is het niet zo dat meisjes en jongens zich ook ontwikkelen tot andersoortige wezens omdat ze daar zelf behoefte aan hebben? Ook ouders die hun kinderen strikt zonder rolpatronen opvoeden merken tot hun schrik dat een kind van een jaar of vier de verschillen tussen mannen en vrouwen die hij opmerkt, graag wil aandikken.

"Ik heb mijn dochter systematisch zowel poppen als auto's aangeboden, maar ze had alleen maar belangstelling voor de poppen. Niets aan te doen. Ik denk dat er in het brein van zo'n kind een ontwikkeling aan de gang is in mannelijke of vrouwelijke richting, waar bepaalde dingen in passen, en andere minder goed. Maar het kan natuurlijk best zijn dat de maatschappij die differentiatie versterkt."

Het bestaan van sekseverschillen vindt u geen onwenselijke situatie?

"Ik ga er vanuit dat niet iedereen hetzelfde is. Dat geldt voor individuen, maar het geldt ook voor seksen. Sommige dingen kunnen mannen beter, andere dingen kunnen vrouwen beter. Om nou te accepteren dat ieder orgaan verschillen tussen man en vrouw vertoont, en de hersenen niet, dat lijkt me ook wonderlijk."

Intuïtie

Hersenonderzoekers weten dat het mannelijk brein anders in elkaar zit dan het vrouwelijke, ze weten hoe dat komt, maar ze weten nog niet wat die verschillen betekenen. De hersenen van mannen zijn groter, maar dat betekent niet dat mannen slimmer zijn. (Marianne van den Wijngaard: "Dat dachten onderzoekers vroeger wel!") Bij vrouwen zijn er meer dwarsverbindingen tussen beide hersenhelften, maar er is geen enkel bewijs dat de beroemde vrouwelijke intuïtie daaraan te danken is. Het superieure ruimtelijk inzicht van mannen, het geweldige taalgevoel van vrouwen, de officiële wetenschap heeft dat allemaal nog nooit kunnen aantonen.

Maar, zegt Swaab: "Als je accepteert dat er vormverschillen zijn, zal je ook moeten accepteren dat daar functieverschillen uit voortvloeien." Marianne van den Wijngaard is het daar niet mee eens. "De een heeft schoenmaat vijfenveertig, de ander schoenmaat zesender-tig. Grote voeten hebben toch ook geen andere functie dan kleine voeten?"

Als ik Swaab vraag wat voor functieverschillen er zouden kunnen zijn, is hij zeer voorzichtig. Hij laat zich niet verleiden tot bespiegelingen over dingen die hij niet kan bewijzen.

"Even iets bedenken dat niet zo controversieel is, want



DR. MARIANNE VAN DEN WIJNGAARD: 'ALS IK DRIE WEKEN GA FIETSEN, ZIE IK ERUIT ALS EEN VENT.'

als je gaat praten over de hogere functies, zoals het geheugen of de intuïtie, dan ligt dat meteen zo gevoelig... In de schors van de linker hersenhelft zitten gebieden die belangrijk zijn voor taal. Als een man in dat gebied een hersenbloeding heeft, krijgt hij een afasie (spraakstoornis, rb). Bij vrouwen krijg je bij precies dezelfde hersenbloeding maar een heel geringe mate van afasie. Dat is te verklaren doordat bij vrouwen de twee hersenhelften niet zo'n strikte taakverdeling hebben. Bij vrouwen neemt de andere hersenhelft de taalfuncties over."

Twee Engelse journalisten, *Anne Moir* en *David Jessel*, publiceerden in 1989 een spraakmakend boek met de titel 'Het grote verschil tussen man en vrouw. Waarom de hersenstructuur mannen en vrouwen zo verschillend maakt'. Het is een taboe om te stellen dat mannen en vrouwen anders zijn, omdat ze andere hersenen hebben, schrijven Moir en Jessel. Op rebelse wijze proberen ze dat taboe te doorbreken. Psycholoog *Piet Vroon* schreef